

VIIS ABIMEEST ALATSKIVIL

Küllap on vähe neid majandeid, kelle territooriumil töötab suvel neli abirühma. Olgu õpilased või üliõpilased, sekeldust on palju: majutamine, toitlustamine, tööfront, transport... Alatskivi sovhoos pole kartnud sellist koormat oma õlule võtta. Ja üks abi ole tõhus.

Ühel juulikuu kolmapäeval otsustasin minna Peipsi kanti neid abimehi vaatama. Päev varem, Eesti NSV 41. aastapäeva pidustustel Alatskivi lossipargis nägid kõik rühmad üksteist esimest korda näost näkku. Alatskivi vabastajate mälestuskivile asetati lilli, eteldi, lauldi, joosti tõrvikutega ümber järve, tormi trotsides tantsiti südaööni.

Eespool oli juttu neljast tööühmest, ometigi annab pealkiri ühe võrra suurema arvu. Arvutusvea põhjustasid

OMA KOOLI LAPSED.

60 saab neid, kes sovhoosi kilemajades kurke kasvatavad. Kahe peale üks kasvuhooone. Ja töö istutusest koristuseeni.

«Saavad hakkama. Meil inimesi ei jätku. Ja kasvuhooonesse «turuvarblasi» ei too. Kurk tahab pidevat hoolitsemist. Iga õpilane töötab suvel ühe kuu. Nii ei ole neid siin majade vahel hulkumas ega ulakust tegemas,» jagas seletusi peaaegonoomist Milvi Kuusik.

Oma lastega on tülinat ja kulutusi muidugi vähem kui teistega. Töötavad neli tundi päevas, ja õhtul ei pea nendega keegi tegelema, lähevad oma koju. Teistel on kokkutulekud, peod... Et midagi majandilastelegi pakkuda, organiseeris ametiühingukomitee laevasõidu Pihkvasse. Oma töötajate lastele kindlustatakse koolis supiraha, 3/4 kogu lõuna. Suvise palga eest aga... Jätame selle iga lapse enda teada.

MOLDAAVLASED

istusid 18. juulil rongi. Nemed on juba kodus. Vesteldama ei saanud, oli väga kiire aeg: pakiti kohvreid, tehti ettevalmistusi Leningradi ekskursiooniks ning lõpetati eilsest tööpäevast jäänud viimast vaouppi. Seepärast peame piirduma vaid majandimeeste arvamusega. Partorg Endel Zirk ja peaaegronoom Hillar Hännilane: «Tänavused jäid mullustele alla. Heinal olid nad aga isegi väga tublid. Nii et rahule jääme.»

Peaaegronoomi villisega sain kapsapõllule, kus töötasid need, kelle peale mõnikord halvasti vaadatakse. Alatskivil on see

POISTE TÖÖRÜHM.

12—15 aastased Tartu lastetoas arvel olevad poisid. Kasvatataja (ka laagriülem) Arne Härk on oma veerandsaja poisiga rahul. Diszipliin on tugev, maiand ei nurise. Poisid on puhtaks kõblanud suure porgandipõllu, nüüd siis kap-

sas. Ka teavad linnapoisid, mida tähendab üks mehine heinapäev. Elatakse Kallastel. Nädala lõpul on külastuspäevad, Tartusse poisse ei lubata. «Ega väga kiputagi,» teab Arne Härk kinnitada. Tema on gaasikontoris lukksepp. Linna komsomolikomitee pakkus kasvataja kohta ning neli noormeest olid nõus. Rühmas ollakse vaheldumisi.

NINA EOM

«Ellen, kirjuta mulle kiitusekiri. Ma tegin täna jube hästi tööd.»

«Ellen, mul ei ole õhtul midagi jalga panna, astusin virtsa sisse.»

Bussi sisenevale Ellenile räägiti valjuhäälselt ja õhina-ga muustki töö juhtunust. Nina EOM sõitis Kallastele lõunastama.

Tund varem koputasin rühmakomandöride uksele. Mul vedas, üks neist oli angiiniga kodus. Ellen Etti, eesti keele õpetaja, 5. keskkooli raamatukoguhoidja. Sama kooli keemiaõpetaja Merike Punga viibis lastega põllul.

Ellen Etti: «Ninal on 5. keskkooli rühm. Noorukesed nad on — 8. klassi saanud, aga mulle nad meeldivad. Tuumik tuli eelmise aasta töö- ja puhkelaagrist. Oleme vist maleva noorimaid rühmi. Lapsed tahavad kõike ise teha. (Maleva algul täideti ankeet, kus üheks küsimuseks oli: mida ootad komandöridelt? 26-st vastasid vaid kaks, et organiseerimisvõimel.)

Mängime palli ja loomulikult ujume palju. Peipsi lõks 100 m eemal. Kõik külalised kadestavad. Põhiliselt kõplame. Tervelt neli nädalat ühel põllul. Absoluutne tülipimus. Vahelduseks olime nüüd laudas, lapsed viskavad rõõmuga sõnnikut. Ja heinal on nad tublid. Seal saavad poisid oma jõudu näidata.»

See esialgne kiituskirjajutt pole ka vale. Humoorikalt sõnastatud ja kujundatud kiitus- (kittus-, laitus- jms.) kirjad on lastele suureks stiimuliks.

Mõne voodi kohal seinal ripub neid mitu-mitu.

Sovhoosi autoga sain teada, kust Kokora sigalateni jääb mitu head kilomeetrit. Kohale aga oli tarvis jõuda enne õhtut, sest seal töötab

ALATSKIVI EÜE.

Rühma meistri, TPI IV kursuse elektroonikatudengi Raivo Hundti leidsin töökoja õuelt, peadpidi kalluri kapoti alt. Auto vaja kähku korda teha, kes muu veab objektile kõik vajaliku. Vaja läheb tsementi, kruusa, liiva, telliseid... Ja palju. Segu tehakse ise. Lähemal ajal loodeti ka endaehtatud segusõlmele hääled sisse panna. Nii on kõige etem, teed betooni valmis just siis ja nii palju kui tarvis.

Olin poolel teel, kui taeva-luugid avanesid. Lootsin siiski näha tööd rügavaid malevalasi. Lähimärjana objektile jõudnud, ei näinud ma kedagi. Igal optimismil on piir. Lõbusad malevlased kükitasid varju all. Palusin komandöril, TRÜ keemiadiplomandil Aivar Valsil vihma trotsida ja objekti näidata.

Tänavune malevarühm jätkab eelkäijate tööd. Laotakse sigala müüri. Vihmaveega täitunud augud ootavad kannude valamist ja postide paigaldamist. Siis põrand, siis katus. Eks näis, kui palju jõuab, plaan nõuab töid 31 000 rubla eest.

Tööpäev sai otsa. Vihm mitte. Autot ei tulnud ega tulnud. Vihmaga ei lähe ka, pole kusagil riideid kuivatada. Lõbusa kükitamise asemel tüüpi-nud konutamine. Viimaks andsid üliõpilased endast telefoni teel märku ja tuli auto.

Meister ütles ennist veel, et neil on EÜE parim elamine. Tarvis kaeda. Pealegi aeg nii hiline, et buss Tartu enam ei sõida. Istusin autosse.

Alatskivi rühm elab Savastveres. Taluõu oma stiilsete hoonetega on nende käsutuses.

«Eks meil olnud siin tööd ka. Eelmaleva ajal sai maja uue katuse, uued aknad, saun põranda ja ahi tõmbuse,» selgitatakse. Ja palju-palju sellist kohendamist, mis teebki malevaelu õdusaks maleva-eluks.

Komissar, komandöri kursusevend Peep Palumaa rääkis sellest, mis olnud (rühmasise-ne tantsuõistlus, rahvamängude õhtu, Kalevipoja õhtu, kitarrikursused), ning sellest, mis ees (naiste päev, matk J. Liivi kodukohta jpm.).

Õhtul lauldi. Hingele ja malevale. Esimest korda sel suvel magasin heintes.

Alatskivi EÜE sai Tartu regiooni kokkutulekul 5. koha ja ühtlasi edasipääsu ülevabariigilisele kokkutulekule Intsi-kurmus.

VÄINU ROZENTAL

VELLO MARANDI ja
MALEV TOOME fotod